

Nr 164.

Av herr **Hallberg m. fl.**, om ökat anslag till bidrag till studieförbund för organisations- och administrationskostnader.

I enlighet med en kungl. proposition, grundad på förslag av 1944 års folkbildningssakkunniga, beviljade riksdagen för budgetåret 1947/48 för första gången ett anslag på 30 000 kronor att ställas till Folkbildningsförbundets förfogande för anställande i dess länsavdelningar av helavlönade bildningskonsulenter. Statsbidraget skulle kunna utgå med högst 5 000 kronor till avlöning av heltidsanställd konsulent under förutsättning att minst lika stort belopp för ändamålet ställes till förfogande från annat håll.

Bildningskonsulenternas främsta uppgift är att ordna och medverka vid de folkbildningskurser, vartill särskilda statsbidrag utgå. Kursernas omfattning gör ett vidsträckt samarbete på kursorten och i länet nödvändigt. Kurserna avse bl. a. att tjäna och befrämja studiecirkels-, biblioteks- och föreläsungsverksamheten. Konsulenterna komma härigenom att bli hjälpare och vägledare för de olika folkbildningsorganen i länet och befrämja samarbetet dem emellan.

Kopparbergs läns landsting hade redan år 1947 beviljat medel för anställande av en folkbildningskonsulent i Dalarna. En sådan är av största behov påkallad i det vidsträckta landskapet med dess många befolkningscentra i städer och byar, där folkbildningsarbetet har gynnsamma förutsättningar. Genom sina många folkhögskolor och även på annat sätt har Dalarna ådagalagt sitt stora intresse för höjandet av bildningen hos ung och gammal. Landstinget har också visat sin villighet att ge behövliga ekonomiska förutsättningar. Men i allt detta behövdes en samlande kraft, som kunde ena intressena i gemensamma ansträngningar. Landstinget har nu en sådan kraft anställd sedan den 15 februari 1949. Genom olyckliga omständigheter kom Dalarna dock, trots medelstillgången, ej med i konkurrensen om de första statsbidragen till folkbildningskonsulenter. Nu äro dessa medel helt upptagna för andra län. Då det ekonomiska underlaget finns och då behov av och intresse för denna sak är styrkt, synes det emellertid rimligt, att ifrågasvarande anslag höjes med de 5 000 kronor, som äro behövliga för att även Dalarna under budgetåret 1950/51 skall kunna få statligt stöd för nu ifrågasvarande konsulentverksamhet.

Förhållandena på Gotland synas också motivera höjning av detta anslag. Genom sitt isolerade läge, sina små kommuner och sin glesa befolkning har Gotland stora svårigheter att kunna utnyttja de skilda bildningsmöjligheter, som den tätare befolkningen och de livligare kommunikationerna ge fastlandets befolkning rikare tillgång till. Här finnes även stort behov av en

personlig kraft, som med blick för de säregna förhållandena kan samla intressena, organisera arbetet och utnyttja alla möjligheter som ges i folkbildningsarbetet. Landstinget har också till Gotlands bildningsförbunds förfogande ställt behövt anslag för anställande av en bildningskonsulent med halvtidstjänst, dock under förutsättning att motsvarande statsbidrag kan erhållas. Härför skulle för 1950/51 ifrågavarande anslag behöva höjas med ytterligare 2 500 kronor.

Förhållandet är ungefär enahanda i Blekinge län, där landstinget 1949 anslag medel för en halvtidsanställd bildningskonsulent, under förutsättning att statsbidrag kan erhållas enligt gällande bestämmelser för sådant bidrag. Blekinge läns landsting har självt icke ekonomisk möjlighet att utan statsbidrag bestrida kostnaderna för anställning av konsulent. Men intresset för en rationell lösning av konsulentfrågan är stort i Blekinge, och behovet av en samlande och vägledande kraft för folkbildningsarbetet i länet är odiskutabelt. Härför skulle för 1950/51 ifrågavarande anslag behöva höjas med ytterligare 2 500 kronor, och sammanlagt skulle alltså erfordras en förstärkning av anslaget till avlöning av bildningskonsulenter med 10 000 kronor.

Med stöd av vad sålunda anförts hemställes,

att riksdagen till förstärkande av folkbildningskonsulentverksamheten måtte höja anslaget för bidrag till studieförbund för organisations- och administrationskostnader med 10 000 kronor.

Stockholm den 25 januari 1950.

Arvid Hallberg.

Thure Andersson
i Ronneby.

A. Olsson
i Mora.

Per Svensson
i Stenkyrka.

E. Pettersson,
Ersbacken.

Rob. L. Jansson
i Aspeboda.

Olof Hammar.